

LEGEND

- Arstiabi
- Apteek
- Toitlustuskoht
- Muuseum
- Galerii
- Suveniirid
- Kohalik omavalitsus
- Haridusasutus
- WC
- Parkla
- Hotell
- Majutus
- Turismiinfokeskus
- Kultuurimaja

- Laste mänguväljak
- Ööklubi
- Sportimisvõimalus
- Ujumiskoht
- Paadi vettelaskmise koht
- Kauplus
- Sularahaautomaat
- Internetipunkt

Võru on “üts ummamuudu liin” (üks omamoodi linn). Omanäolise tänavavõrgu ja madalate puumajadega linnasüda võib külastajaid igal sammul, seega parim viis tabada linna olemust on teha üks pikem jalutuskäik. Jalutuskäiku on seotud nii ajalooliselt kui ka kultuuriliselt olulised objektid, millest igaüks kannab edasi Võru linna jaoks olulist lugu.

Võru is one of a kind! The central part of Võru, with its distinct street network and low wooden houses, enchants the visitors on every step of the way. Therefore, walking is really the best way to capture the essence of the charming town. The walking tour includes objects of historical and cultural importance, each one of them telling a story about the town.

**VAATA VÕRU LINNA
VIDEOLUGUSID:**
[www.visitvoru.ee/
voru_linn_mis_raagib_lugusid](http://www.visitvoru.ee/voru_linn_mis_raagib_lugusid)

1 VÕRU LINNA KESKVÄLJAK VÕRU CENTRAL SQUARE

Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale pühendatud Võru linna keskvälgak on eriline oma linnamööbli poolest. Sõna mööbel tuleneb ladinakeelsest sõnast mobilis – liikuv. Tänapäevane keskvälgak on pidevas muutumises, tal on sündmuse nägu: kord on siin laadaplats, siis kontserdisaal, talvisel ajal maagiline jõulumaa.

The central square of Võru, dedicated to the centenary of the Republic of Estonia, is special for its urban furniture. The Estonian word for furniture, mööbel, comes from the Latin word mobilis – mobile. The central square is constantly changing, it has the face of an event – it can be a fairground, then a concert hall, or a magical Christmas wonderland in winter.

2 VÕRU RIIGIMAJA VÕRU STATE HOUSE

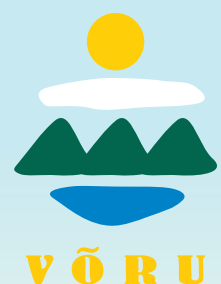
Arhitekt Henn Kuvasto projekteeritud funktsionalistlikus stiilis hoone valmis 1938. a toonase maavalitsuse jaoks. Enne asus samal kohal ajaloolise Tartu–Võru postitee Võru postijaam. Maja on läbi aegade olnud kasutusel administratiivhoonena ja täna täidab hoone Võru riigimaja funktsiooni.

Designed by architect Henn Kuvasto, the functionalist building was completed in 1938 as the house of the county government. Before that, the Võru postal station of the historical Tartu–Võru post road was located at the same place. The house has always been used as an administrative building and today it functions as the Võru State House.

3 VÕRU KATARIINA KIRIK ST. CATHERINE'S LUTHERAN CHURCH

Vana-Võromaa kreisi (1783) ja Võru linna (1784) asutaja Vene keisrinna Katariina II nimepühakule Aleksandria Katariinale pühendatud luteri kirik õnnistati 1793. aastal. Selle stiililt hilisbarokse, tugevate varaklassitsistlike sügavmetega, ühe- lõõvilise, suurte kaarakendega kiriku- hoone projekteerijaks arvatakse olnud Christoph Haberlandt Riist. Kirikus on vendade Kriisade 1913. a ehitatud orel.

JALUTUSKÄIK VÕRU LINNAS WALK IN VÕRU TOWN

visitvoru.ee

28,000 silver roubles were donated for the construction of this Lutheran church by Russian empress Catherine II. It was blessed on 24 July 1793, when it received the name ‘Catherine’. It is thought that the church, designed in early Classicist style with Baroque roots, boasting stunning arched windows, was designed by the architect Christoph Haberlandt from Riga. Renovations in 1879 saw its tower receive a new dome, and a four-faced clock was also installed.

PARVLAEV ESTONIA HUKU MÄLESTUSMÄRK

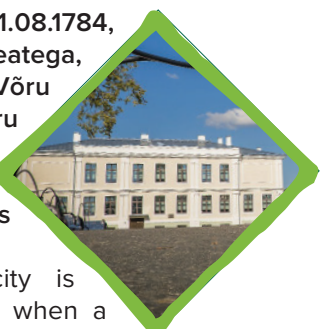
4 MEMORIAL TO THE VICTIMS OF THE ESTONIA FERRY DISASTER

28. septembril 1994. aastal viis parvlaeva Estonia hukk endaga kaasa 17 võrulast, kes olid teel sõprus linna Landskronasse Rootsis. Linna keskväljakul 1996. a avatud mustast graniidist emotsionaalselt mõjus mälestusmärk meenutab seda kurba sündmust. The memorial, constructed of black granite, is located in Võru on Seminar Square and is dedicated to the residents of Võru who died in the Estonia ferry disaster during the stormy night of September 28, 1994.

VÕRU GÜMNAASIUMI HOONE – VÕRU LINNA VANIM MAJA THE BUILDING OF THE VÕRU UPPER SECONDARY SCHOOL

Võru linna sünnipäevaks loetakse 21.08.1784, mil ilmus kindralkuberneri dekreet teatega, et rajatava linna asukohaks saab Võru mõis ja linn hakkab kandma Võru nime. Võru linn asutati C. L. von Mengdenilt ostetud mõisa maadele, mõisa peahoonesse asus ametisse esimene linnavalitsus. The birth date of the Võru city is considered to be 21 August 1784, when a decree was issued by the governor announcing that the new town will be founded on the grounds of the Võru manor and the town will be named Võru. The first city council was located into the main building of the manor bought from C. L. von Mengden along with the manor lands. This is the oldest building of Võru, now functioning as a schoolhouse.

6 VÕRU VANA TULETÕRJEMAJA THE OLD FIRE STATION

Pritsikuur kui linnale ülioluline hoone ehitati üsna kohe pärast linna asutamist. Hoone on üks vanemaid linna kunagist turuplatsi ümbritsenud ajaloolistest hoonetest. 1900. a hoonet remonditi ja laiendati, töid juhatas insener Juhan Rattus. The fire station, as a vital institution for the newly founded wooden town, was constructed shortly after founding the town. It is one of the oldest buildings among the several historical houses surrounding the former market square (the Central Square). In 1900 the fire station was renovated and widened, led by engineer Juhan Rattus.

VÕRU EKATERINA KIRIK JA PÜHAKIRJAPANORAAM ST. CATHERINE’S ORTHODOX CHURCH

Võru Ekaterina õigeusu kiriku ehitamist alustati 1793. aastal Vene keisrinna Katariina II valitsemise ajal. Kiriku projekteeris arvatavasti Liivimaa kubermangu arhitekt M. Schons, ehitusmeistriks oli kohalik elanik Johann Karl Otto. Ristkülikukujulise põhiplaani, toeka kellatorni, kõrgel asetseva kuplitaolise haritorniga kirikut kaunistavad petik-niššides paiknevad kaaraknad. Klassitsistlikus stiilis kirik valmis 1804. aastal pühak Suurkanna- taja Ekaterina auks. 2008. a taastati kiriku piirdeaed ja rajati kunstnik Marje Ernitsa pühakirjapanoraam. Construction of the St. Catherine’s Orthodox church in Võru commenced in 1793 during the reign of Empress Catherine II. It is thought to have been designed by the Livonian architect Schons, while the man responsible for the construction was Võru’s own Johann Karl Otto. The church was surrounded by a formidable fence. It is famous for its cross-shaped floor plan, substantial bell tower, high dome-like secondary tower and arched windows. Designed in Classicist style, it was completed in 1804 in honour of St. Catherine. The grounds around the church were restored in 2008 and are now home to the panorama of the Script by artist Marje Ernits.

KATARIINA II SKULPTUUR JA KATARIINA ALLEE CATHERINE II SCULPTURE AND CATHERINE’S AVENUE

Võru linn asutati 1775. a välja antud uue kubermangude haldamise seaduse alusel vastloodud kreisi keskusena. Katariina II andis isiklikult mitmeid korraldusi seoses uue linna asutamisega, kinnitas omakäeliselt linna vapi. Puiesteed Võru linna esimese maja, von Mengdenitele kuulunud mõisa peahoone juurest (Võru gümnaasium) Tamula järveni on kujutatud juba väga varajastel Võru linna kaartidel. Katariina allee ühendab linna keskväljakut Kreutzwaldi pargi ja Tamula järve rannapromenaadiga. The sculpture of Russian Empress Catherine II (sculptor Jaak Soans) was installed on the renovated Catherine’s Avenue in 2014. The city of Võru was established as the centre of the newly founded county under the new Provincial Governance Law of 1784. Catherine II personally gave a number of orders for the founding of the new city and affirmed the coat of arms of the city. The avenue from the first house of Võru town, the main building of the manor belonging to von Mengdens (Võru upper secondary school) to Lake Tamula, is shown on very early maps of Võru city. Catherine’s Avenue connects the city’s central square with Kreutzwald’s Park and the promenade of Lake Tamula.

VANA-VÕROMAA KULTUURIKODA VÕRUMAA MUUSEUM VÕRU COUNTY MUSEUM

Kultuurikoja (1983) info- ja esemerohke väljapanek annab põhjaliku ülevaate Võromaa ajaloost alates muistsetest aegadest kuni 20. sajandi keskpaigani. Arheoloogiliste leidude, etnograafiliste esemete ja fotode kaudu esitatakse lood Tamula muinas- asulast, võro keele kujunemisest, Võru linna asutamisest, Võrumaa majandusest ja kultuuri- elust.

Muuseumis on sisustatud talutare, kingsepa ja orelimeistri töönurgad, metsavenna punker. Uudistada saab suitsusauna maketti ja teha virtuaalne saunatuur. A very interesting and informative permanent exhibition gives you a profound overview of Võru County from the Stone Age to the present day. The exposition of archaeologi- cal findings and ethnographic objects, a Seto hut, a tailor’s and shoemaker’s workshop, the corner of Kriisa organ masters, a room from a manor house and a forest brother’s bunker form the interior of the museum. In the exhibition halls the museum presents its collections and organises art and handicraft exhibitions as well as photo and book exhibitions.

KREUTZWALDI MÄLESTUSAMMAS JA PARK TAMULA KALDAL THE FR. R. KREUTZWALD’S MONUMENT AND PARK OF LAKE TAMULA

10 THE FR. R. KREUTZWALD’S MONUMENT AND PARK OF LAKE TAMULA

Linnapark on selles kohas Tamula kaldal asunud juba 19. sajandi alguses. Esimest korda on see selgelt välja joonestatud 1842. a. linna- plaanil. Väärika ajalooga kaitsealuses pargis asuv mälestussammas Dr. Fr. R. Kreutzwaldile avati 1926. a. Kuju autor on skulptor Amandus Adamson. The Monument to Dr. Fr. R. Kreutzwald is located in the park of Lake Tamula. The author of the monument is A. Adamson and it was cast in bronze in Italy. The monument was opened in 1926. It is not known when the park was founded, however the age of most of the species of trees, birches and lindens is estimated at more than one hundred years.

11 SKULPTUUR “ELUJÕUD” SCULPTURE “ELUJÕUD” (VITALITY)

“Elujõud” on kahe pungaga oksa kujutav taies, mis sümboliseerib tärkavat ja taaspuhkevat elu ning kutsub mõtisklema looduses toimuva üle. Skulptuur avati Tamula rannapromenaadi Roosisaare poolses otsas 2009. a. Skulptor Peeter Leinbock. The sculpture by Peeter Leinbock presents a branch with two buds, symbolizing the perseverance and regeneration of life and calls to think about nature. The sculpture was opened on the promenade, near the Roosisaare suspension bridge, in 2009.

TAMULA JÄRVE RAND JA RANNAPROMENAAD LAKE TAMULA BEACH AND THE BEACH PROMENADE

Rand on huvitavalt kujundatud, kaasaegselt haljastatud ja korraldatud, varustatud riietuskabiinidega ja erinevaid tegevusi pakkuvate atraktsioonidega. Rannas saab mängida jalg- ja võrkpalli, turnida võrgul, ehitada liivalosse, päevitada murul või liivarannal. Rannapromenaad pikkusega 800 m (2009, arh. Andres Viitkar) algab Tamula hotelli juurest ja kulgeb Roosisaare sillani.

Lake Tamula beach is located on the shore of Lake

Tamula. The beach is maintained and there are changing cabins and various attractions. You can play football and volleyball, sunbathe on the grass or the sandy beach, have fun on the playground, or build sandcastles. You can take the sailing boat Tuuletark or the vessel Tamula vanake to go onto the lake. The 800 meter-long beach promenade begins at Tamula Hotel and runs along the beach to the Roosisaare bridge.

13 ROOSISAARE SILD ROOSISAARE BRIDGE

Eesti pikimaid rippsildu (180 m, 1998, ins. Jaan Linno) viib Tamula rannapromenaadilt Roosisaare nime kandvale neemikule. Sillalt avaneb kaunis vaade Võru linnale ja Tamula järvele – eriti päikeseloojangul. Silla Roosisaare poolse otsa lähedal asus umbes 5000 aastat tagasi kiviaegne asulakoht. Roosisaare (Rose island) Suspension Bridge is a footbridge that was built in 1998 at the end of the Tamula beach promenade. The bridge boasts a wonderful view of the City of Võru and Lake Tamula, especially at sunset.

DR. FR. R. KREUTZWALDI 14 MEMORIAALMUUSEUM DR. FR. R. KREUTZWALD MEMORIAL MUSEUM

Võru linna ühes vanimas majas (1793) asuvas muuseumis (avatud 1941), saab tutvuda Võru linnaarsti ja Eesti rahvuseepose Kalevipoeg koostaja Friedrich Reinhold Kreutzwaldi (1803-1882) elu ja loominguga. Kreutzwaldi elumajas on tolle-aegne interjööri- ekspositsioon, kõrvalhoones sisukas kirjanduslik väljapanek, aidas tutvustatakse Kreutzwaldi teoseid, nende kordustrukke, tõlkeid ja illustratsioone. Kompleksi kuuluvad veel aed, ait-tõllakuur ning tohtrihärra suitsusaun. The museum features the home of Friedrich Reinhold Kreutzwald (1803-1882), a physician and the founder of Estonian national literature. His living quarters reflect the interior design typical of the time; the garden house accommodates literary exposition. In the storehouse there is an exhibition of art inspired by Kreutzwald’s writings, reprints and translations of his works. The stable features different vehicles, and several ethnographic objects are presented in the fairy-tale room.

15 VÕRU LINNAGALERII VÕRU TOWN GALLERY

Võru Linnagalerii elavdab aktiivselt Võru linna kunsti- ja kultuurielu, tutvustab professionaalsel tasemel kunsti, korraldab näitusi ja näitus-müüke. Galerii peamise näituspinnana on kasutuses Võru Kultuurimaja Kannel II korruse rõdufuaatee ja väikese saali esine ruum, samuti esimese korruse fuaatee. Võru Town Gallery focuses on promoting art and cultural activities in Võru, on introducing professional art and organising exhibitions and exhibition-sales. The balcony lobby on the 1st floor of the Võru Community Centre, called Kannel, and the room in front of the small hall are mostly used for the gallery’s expositions. There are also exhibitions in the lobby of the ground floor.